

S'ENCRUIA

2

No creim que sia necessari gastar moltes paraules per convèncer ningú d'un fet: Mallorca, com molts altres territoris integrats dins l'estat espanyol, ha sentit la necessitat de l'autonomia. Per ventura, no tots els mallorquins l'entenen de la mateixa manera, alguns pot ser no en tenen una idea clara; però és un fet que la paraula mateixa "autonomia" gaudeix d'un prestigi. Prova d'això és que, llevat de qualque excepció raríssima, tots els partits polítics, a l'hora de fer propaganda electoral, esgrimiren com a component del programa, un propòsit de lluitar per l'autonomia una vegada que aconseguissin la representativitat necessària per a actuar eficaçment.

Però vat aquí que ara, celebrades fa estona les eleccions, proclamada la Constitució, instal·lats al seu lloc els representants del poble, el camí de l'autonomia se presenta cada vegada més llarg, difícil i mal de recórrer. Uns pocs fets bastarien per a demostrar-ho: el President del Consell, senyor Albertí, a l'estiu, a una reunió celebrada amb els components de la Premsa forana, se va manifestar partidari de la via assenyalada per l'article 143. Més endavant, el Consell de la U.C.D. se va declarar a favor de l'article 151; però després, com a conseqüència de la frenada general, el partit del govern se retira altre vegada cap al 143. S'havia anunciat una reunió dels parlamentares per a tractar del tema i fixar un calendari; doncs be, ha passat el mes de Gener, estam a punt d'acabar el Febrer, i, de tot això, res de res. Catalunya i el País Basc, que són les comunitats que més han aconseguit per ara, en aquest terreny, també esperen que arribin transferències més substancials. I no volen encetar el tema de la normalització lingüística perquè l'article s'allargaria massa.

Tot plegat, però, és més que suficient perquè tots els qui estam interessats en aquest procés sentiguem una inquietud cada vegada més creixent. Fins i tot els indiferents al problema tendrien motiu de preocupació només pel simple fet de constatar de quina manera un dels capítols més esgrimits del programa electoral dels guanyadors ara és emprès de mala gana i sense convicció. Com s'explica aquest canvi? Tenim dret a pensar que els qui propugnaven l'autonomia a l'hora de fer la campanya electoral no hi creien i utilitzaven el terme com a pur recurs propagandístic?

Nosaltres, els qui integram la premsa forana, volem expressar la nostra intranquil·litat per la marxa del procés autonòmic, que de cada dia veim més obscur.

Consideram necessària l'autonomia perquè creim que és el remei que necessita la política centralista que durant anys, per ventura segles, hem hagut de patir

Justament ha estat la part forana la més perjudicada pel centralisme. Basta repassar la història de Mallorca per a comprovar-ho. Si ara Espanya, amb una constitució a les mans, vol sincerament emprendre un camí nou, amb uns sistemes i uns institucions que responguin sense dubtes a les idees de justícia i democràcia, els responsables de la marxa del país s'haurien de definir clarament respecte d'aquest assumpte i jugar amb les cartes destapades. Una política boirosa i vacillant no farà sinó contribuir a un dels mals que ens amancen i se comencen a sentir: aquest mal és la desconfiança del poble davant la incipient democràcia. La desil·lució, el desencant, podria fer propici un període de la nostra història política, digne successor i continuador del que vàrem viure durant la dictadura i que tots, per uns moments, ens havíem cregut que començàvem a superar.

SUGERENCIES

= = = = =

Pareix que desde fa uns mesos, cert sector de Deià es veu interessat per qualche activitat.

Aquesta revista troba, que manifestacions com les de Nadal i Cap D'Any, foguerons i ara Setmana Santa (en preparació), són una passa ben donada. Ara be, suposam que això no vol osser arrancada de cavall i aturada d'ase. Ja que l'interés segueix creim que podria donar lloc a un moviment cultural.

Entre altres coses sabem que l'ajuntament posarà les cases de la vila a disposició des poble, (Sa sala d'actes). Nos trobam amb tres llocs importants i aprofitables per a qualsevol manifestació: el parc, el saló d'actes de les cases de la vila i l'església. Com ja hem dit abans creim que aquestes manifestacions no s'han d'aturar, sinó tot lo contrari.

Actualment a Deià, contem amb uns músics que desinteressadament, donen proves de molta constància i que estan molt ilusionats en la creació d'aquest moviment cultural. Bona part de pintors veurien les portes obertes si poguessen exposar les seves teles en el saló d'actes de l'ajuntament. Les conferències i reunions comptarien amb un lloc, es podria crear una biblioteca, ja que a Deià venen escriptors anomenats.

Creim doncs que aquest moviment es podria dur a terme si es compte amb:
1^a— Unes persones coordinadores (que ja hi son). 2^a— Una ajuda econòmica a fondo. El nostre ajuntament pot interessar-se per l'idea o rebutjar-la. Pensam emperò que si es dona aquest interés per part del poble no es pot rebutjar tirant-ho a sa perera.

Tenim uns fets, que ens mostren que és l'hora i el moment oportú.

Aprofitem-lo.....

S'ENCUUA.

Serratorum

DIUEN:

Que per fer ses caperutxes doblers es varen recolectar, i quan varen treure es comptes dos durats varen sobrar, que eren d'un ciutadà.

Que es caçadors de Deià per tenir per agafar, més de 4.000 conills primer han hagut d'amollar.

Que Deu feci que ningú prengui mostra des marge de blocs de "SA - COSTA".

Que meem si s'Ajuntament enguany no tindrà . . . . . de fer -
llevaer es cotxes per passar ses processons.

Que qui es divendres i dissabte, es vol divertir a n'os cine de -
Ca'n Pep Moso vot assistir.

Que per molt que bufi es vent, no podrà arrabassar ses pedretes,
des marge des nou aparcament. "Te Supermarge".

Que n'hi ha que quan tenen un mort no saben que l'han de fer.

Que vos pareix deianences? Que hi porcu anar confiants? Sa "FONT DES
RICO" era nostra, i ara, es papers s'han capgirats.

Que en cridar sa nova metgesa de Valldemossa, Dª Montserrat Artigues Playá, procurau dir que sou es batle o es secretari o qualcú anomenat, sino...ja vos queda un bon rosari. I per ventura es cementeri.

JUNTA MUNICIPAL

La Junta Municipal del mes de marzo tuvo lugar el día 12 y se desarrolló según el siguiente Orden del día:

- 1º.- Lectura borrador acta anterior.
- 2º.- Disposiciones oficiales de interés municipal.
- 3º.- Facturas presentadas.
- 4º.- Correspondencia oficial recibida.
- 5º.- Expedientes obras puestas a concurso.
- 6º.- Prórroga contrato de recogida de basuras.
- 7º.- Ruegos y preguntas.

Punto 1º:

Fue aprobada por unanimidad.

Punto 3º:

Diversas facturas: GAS DE SÓLLER (para el Casco Municipal, Cementerio Municipal, para el Hospital público y para la fotocopiadora) JUAN CAÑELLAS de Sóller (tres llaves) GRAPAS (fólios para S'ENCRUIA) A.T.M. (un libro para administración)

Punto 4º:

Un escrito de la Comisión de Festejos, solicitando que el Ayuntamiento se haga cargo del déficit de la cabalgata de Reyes. Se acepta la petición.

Una carta del Consell Interinsular de Mallorca, informando que no es de su competencia la limpieza de la carretera de Deià a Sóller, sino de Obras Públicas. La Corporación se da por enterada.

Otra del Consell sobre Modificación del Plan Provincial de Ordenación de Baleares.

Otra del Consell notificando que serán devueltas a la Corporación las piezas del "CAP DE BOU" de Costitx.

Un escrito del Gobierno Civil sobre necesidad y obligación de que los proyectos relativos a obras de irrigación o instalaciones agrícolas deben estar autorizados por la firma de un Ingeniero Agrónomo colegiado.

Una carta de la Delegación Provincial del Ministerio de Industria y Energía contestando a la petición hecha por el Ayuntamiento de Deià y comunicando: Que la fuente de "S'ENCRUIA" está registrada en la sección de minas a nombre de Dª CATALINA RIPOLL ROSAGUERA figurando unos caudales de 10 y mínimos de 22 litros por segundo, no habiéndose realizado aforo oficial.

El Ayuntamiento declara: Que estima de su propiedad los terrenos en los que nace dicha fuente. Que se comunique este punto a la sección de minas.

Que el Consistorio, con carácter de urgencia efectuará los trámites oportunos para la inscripción en el Registro de la Propiedad de los terrenos mencionados.

Un escrito de D. Armando F. Fernandez: Solicitando que el Ayuntamiento

le concede licencia para instalar una tienda ambulante y por unos días, - para la venta de miniaturas de porcelana. Hace constar su n° de licencia fiscal, así como la relación de todos los ayuntamientos que le han concedido licencia anteriormente, así como los motivos de salud que le han obligado a montar dicho negocio. La Corporación decide conceder la solicitud informándole que la temporada de verano es la mejor, por hallarse el pueblo más concurrido, y que en su día le indicará el lugar adecuado.

Punto 5º:

D. MATEO PARROIG RULLAN. Archiduque Luis Salvador, 30. Abrir un portal de 0,90 x 2 m. Debe sujetarse al informe emitido por la Jefatura Provincial de Carreteras.

D. JOAQUIN VIDAL OLIVER. Son Gallard. Reparar parcialmente el tejado.

D. ANTONIO VIVES HARROIG. Calle Porcho n° 18. Cambiar las baldosas de la entrada.

D. FRANCISCO VIVES RIPOLL. Reparar tejado de la casita de aperos del "OLIVAR DE CASA SALEROSA" con teja árabe.

D. CONRADO VEDAGUER SUBIRA. Ca'n Borino. Cambiar dos vigas del tejado.

Dª DOMINIQUE AUDERT COLL. Ca'n Quet. Arreglar la cocina, reparar un baño, construir otro y construir dos aseos en el lugar indicado por el técnico Municipal.

Dª TINA RADCLIFFE. Archiduque Luis Salvador n° 9. Acondicionar aseos quitar goteras y ensanchar el portal con sujeción al informe de la Jefatura Provincial de Carreteras. Se le deniega el embaldosado del paréntesis.

Dª SILVIA RIBES VIVES: Solicita un año de prórroga para iniciar las obras de una vivienda unifamiliar en Son Harroig, cuyo proyecto en su día fue autorizado por este Ayuntamiento. Se le concede.

Se deja para posterior estudio, la prórroga solicitada por Dª Maria Dolores Scarsell. Para la construcción de un chalet en la finca de Son Muntaner.

Punto 6º:

El Ayuntamiento acuerda: Prorrogar el contrato de recogida de basuras, por un año y con un aumento de un 15,6 % sobre la cantidad anterior contratada visto que el costo de aumento de vida en 1.979 ha sido de dicha cantidad.

Comunicar al recogedor manifieste su conformidad a la prórroga lo antes posible.

Después de breve deliberación el Ayuntamiento acuerda fijar el 30 de abril próximo como el último día para el cobro del Impuesto Municipal sobre Circulación de Vehículos.

Visto el informe de la Alcaldía en cuanto a la próxima terminación de las obras de la Nueva Casa Consistorial, en la cual se prevé la utilización de su parte superior para uso exclusivo del médico titular, el Ayuntamiento acuerda:

1º) Ofrecer al Instituto para la Salud las citadas dependencias para la consulta del médico titular de la villa.

2º) Solicitar de dicho organismo la ayuda material necesaria para dotar el local con el material clínico indispensable.

Se decide contratar a Dª Catalina Rullán nas, para el desempeño de funciones de auxiliar administrativo por el plazo improrrogable y no renovable de seis meses.

Después de unas propuestas de la Delegada de Cultura se acuerda consignar en el presupuesto de 1.980 una cantidad suficiente para proceder a la edición del IV tomo del libro "FOTIAS PARA LA HISTORIA DE DEIÀ".

También habiéndose observado recientemente un movimiento ciudadano a favor de cultura i tradiciones del pueblo y a fin de que el Ayuntamiento pueda prestar la ayuda necesaria, se faculta a la Delegada de Cultura para vincular todos los trabajos a la gestión municipal.

A propuesta del concejal de circulación, se decide la adquisición de varias farolas estilo mallorquín para instalar en la calle Porcho.

Después de breve deliberación el Ayuntamiento acuerda informar a la Corporación Municipal de Sóller que gran parte de los vecinos de chalets colindantes con el término de Deià, y la totalidad de los chalets de la Urbanización "Costa de Deyà" depositan sus basuras en los lugares del municipio de Deyà.

A propuesta de la Delegada de personal se decide cambiar el horario de trabajo en la oficina municipal, debiendo ser éste de 8 a 15 horas de lunes a viernes, y de 8 a 13 los sábados.

Como también que cada miembro ha de constar, en un cuaderno, el trabajo realizado diariamente, para poder revisarlo cuando tengan lugar los plenos.

Y no habiendo ningún otro asunto a tratar se levantó la sesión.

PIECE ON EARTH 2.

Prose-Poem of Imy Wnwt.

(Hour Watcher)

We defy Babel. And our tower stands reaching above the clouds, beyond the threat of rain, snow and storm. Knowing long ago the futility of reaching heaven we built a construction of a more practical height.

Ah, the songs we used to sing.....on warm summer fireless nights when the chimney was clear and would focus sometimes on a jewel on the belt of Orion or the bracelet of Thoth. Or the edge of the Great Dipper-Floah, or the armpit of Nut about to conceive the purified Sun. When we would sing:

"If I had an Army
from the mountains
we would ski

Mounting
mastadons and dinosaurs
with war cries

Chase them from their ghettos
back into the stirring wilds!
back into the stirring wilds!"

.....When we would sing repeated choruses reaching notes so high as to the human ear deny.

And Ah, the stories we used to tell... around the fire of colder times.

(Our home is located under a pond it's ebony surface caked with bright green moss. We follow the frogs to a door that opens to a visually endless plain. And there next to the river....the tower).

After my brothers and our wife and children were captured from a freeing camp at the otherside of the pond.

After many rainbows, shining and sombre days.

After my mother told me her visions and died.....

I wiped the last moss from my wet skin, followed the last frog, and walked down the hill to be among them, in the Museum where I/You, Imy Wnwt, sleep.

Epiclog

We have hidden a map to the tower. Under rocks, next to trees outside the Gates of Cities.

Darroll Lee Johnson.

LA CARRETERA DE LA CALA

La carretera de la Cala siempre ha sido un enigma: ¿era pública o particular? ¿Carretera o camino? ¿Porqué fue construida? ¿Porqué nunca ha habido un letrero que diga "A la Cala"?

Ahora que la carretera ha asumido un papel definitivo, y después de leer lo publicado sobre este tema tan actual en el ejemplar de Febrero, creo que a los lectores de "S'Enhoruia" les interesaría saber unos detalles sobre sus orígenes.

Era el domingo de Pascua de 1933 cuando se inauguró la carretera de la Cala y por ella bajó el primer coche. En el coche viajaban: Juan Marroig (más familiarmente conocido por Gelat), Laura Riding, Robert Graves, Arthur Barker (un editor inglés que estaba de visita) y un matrimonio inglés, George y Mary Ellidge.

La idea de construir la carretera debió de ser de Gelat quien sin dificultad alguna persuadió a Laura Riding a unirse a él en esta empresa. La empresa incluía proyectos de edificar un hotel y vender parcelas para la construcción de chalets. Por aquel entonces Laura Riding y Robert Graves además de escribir se ocupaban del Seizon Press, imprenta instalada en Ca'n Elluñ (cuya maquinaria está hoy día en la Imprenta Mossen Alcover en Palma)

Realmente ellos no estaban en condición de poder embarcarse en este proyecto tan ambicioso, inverosímil y obviamente arriesgado y pronto la carretera les causó problemas monetarios. En Marzo de 1933 Laura Riding escribió a una amiga: "En Octubre venceré el plazo de 20.000 pesetas por el terreno que tuvimos que comprar, y si no se venden parcelas por la cantidad de veinte mil pesetas antes de Octubre, estaremos metidos en un buen lío".

Las parcelas no se vendieron y Canelluñ, que había sido construido hacia poco tiempo, tuvo que ser hipotecado para pagar la carretera.

R.G. había empezado a escribir un libro sobre el emperador Claudio y forzosamente tendría que tener buenas ventas para poder pagar la hipoteca.

Sin embargo, poco después de la apertura del camino, el Destino interrumpió sus planes: la noche del 29 de Septiembre de 1933 la carretera fue destruida por una tormenta de lluvia.

En Mayo de 1934 Yo, Claudio fue publicado por Arthur Barker y pronto R.G. y L.R. fueron de nuevo solventes.

Durante el año 1935 R.G. hizo las siguientes anotaciones en su diario: 26 de Febrero: "Decidimos empezar a arreglar la carretera".

3 de Marzo: "Gelat vino y hablamos de la carretera".

- 29 Marzo: "Fuí a dar un paseo para ver las reparaciones de la carretera".
- 13 Abril: "Fuí con Gelat al lugar donde están arreglando la carretera. Estima 5.000 pts para las reparaciones. Llevar la carretera hasta el mar costará 2.500 más."

Para entonces parece ser que el motivo original de la carretera habia sido olvidado y surgieron nuevos problemas. Los enemigos locales de Gelat pusieron denuncias que llegaron a Madrid. La próxima alusión en el diario de R.G. está fechada en Agosto:

- 12 de Agosto: "Gelat llegará al fondo de la cuestión de la carretera. Esta noche hablará con el comandante de Son Bauzá, quien va a ser nombrado próximo jefe del Estado Mayor en Mallorca".
- 21 de Agosto: "Gelat ha hablado con un secretario quien le ha asegurado que no figura ninguna denuncia en el Cuartel General".
- 24 de Septiembre: (Martes). "Fuimos al pueblo - Gelat nos ha dicho que hemos sido denunciados (y también lo han sido otros) por espías."
- 27 de Septiembre: "Carta tranquilizadora del primo de Gelat en Madrid sobre la carretera".
- 3 de Octubre: "Subió el Juez en viaje de inspección".
- 28 de Diciembre: "Gelat tuvo una larga conversación con Vidal del Estado Mayor y Turismo quien le ofreció protección en el asunto de la carretera".

El 15 de Febrero de 1936 se celebraron elecciones en España y la tensión política creció en Deyá al igual que en otros lugares del país.

- 29 de Febrero: "Gelat nos dijo que la carretera está a punto de ser cerrada y nos habló de su posición política en este asunto".
- 7 de Marzo: "Gelat va a visitar a su primo en Madrid".
- 12 de Marzo: "Telegrama de Gelat 'Va bien - hoy hablado con el Ministro de Guerra - no sé cuando volveré'."

Gelat esperaba salir elegido alcalde en las elecciones locales pero estas fueron aplazadas debido a los desacuerdos entre comunistas y socialistas.

- 8 de Abril: "Gelat es llamado a Madrid a declarar de nuevo".
- 20 de Abril: "Gelat a Madrid".
- 27 de Abril: "Gelat vuelve". Habia visto el expediente y se defendió ante Masqualot quien le aseguró solemnemente que todo estaba en orden. En el informe derivado del expediente tanto a G. como a L. se les acusa vagamente de antecedentes nefarios.

11 de Mayo: (lunes). "Geist nombrado Alcalde por el Gobernador junto con seis concejales."

El 21 de Mayo fue Día de la Inauguración. L.R. y R.G. se reunieron con el Alcalde, su familia, los seis concejales y otros en un almuerzo en el Hotel Costa D'Or. Después de la comida (Arroz brut, carne, mantecado y fruta) hubo discursos y quedó patente un deseo general de borrar enemistades y trabajar juntos.

La última alusión a la carretera está fechada el 28 de Junio: "El asunto de la Carretera queda arrinconado". (Por lo visto para salvar las apariencias).

Y quedó arrinconado durante cuarenta años.

Beryl Graves.

ooo000ooo000ooo000ooo000ooo

Poema

YO NO SÉ...

Yo no sé
por qué los hombres
se aman unos
y se odian tantos.

Yo no sé
por qué los hombres
en su fugaz carrera
acumular quieren
los bienes
que la tierra se lleva.

Yo no sé
por qué los hombres
se desesperan,
se insultan,
se hacen la guerra,
si todos al fin
o morir vamos
por la misma ribera,
y sólo
de nuestra existencia,
-efímero paso-
dejamos la huella.

Tan sólo creo
que una cosa
merece la pena:
"Vivir, tan sólo vivir",
que todo lo demás,
al morir,
con nosotros vuelve a la tierra.

MARIA MARTIN

Març

Dins es Març,
qui no te sabates
que vaja descalç
i qui en té
que es calç bé.

Març ventós i Abril pujós.

Ses saons de Març fan créixer s'herba i ots animals engreixen. Es ploure de Març és bo per ordi i civada. També és bo per ses faves. Per això: En ploure dins es Març, plouen faves.

Florcixen ses pruneres i ses mates treuen borra, que és molt bona per bous, cabres, ovelles i abelles.

Es Març és es mes des refredaments.

Qualque pic durant es Març es posa poi a ses faves i rovell en es gra.

Hi ha un adagi que diu: "No hi ha Març sense neu".

Treball realitzat pels
nins de 5^a D'EGB des Puig.

Receptes

PANADES : 250 g. de saim, 3 vermells d'ou, 1 tassa d'oli, 1 kg de farina més o manco.

Si són dolces 200 g. de sucre i 1 tassa de suc de taronja.

ALTRES : 1 tassó d'aigua, 1 tassó d'oli, 1 tassó de saim, 2 vermells d'ou i sa farina que prengui.

CRESPELLES : 250 g. de saim, 500g. sucre, una tassa d'oli, una tassa de suc de taronja, 4 vermells d'ou, dues llimones ratllades, 1 kg. de farina (més o manco)

ROBIOLS : 200 g. de saim, 200 g. de sucre, 2 vermells d'ou, una tassa d'aigua, una tassa d'oli, una cullereta d'esperit, 1 kg. de farina (més o manco).

L'ARXIDUC

LLUIS

SALVADOR

Farà cosa d'uns quaranta anys, en aquestes costes de Miramar, va desembarcar-hi un jove arxiduc que venia de correr món. (Era l'any 1867, a l'estiu, venia des d'Eivissa amb el vapor de "La Islaña" anomenat "Rey Jaime II" que anava des de Valencia a Ciutat.

Tenia 19 anys i anava acompanyat de dos senyors. Els tres turistes s'instal·laren a la fonda "Ca's Francés", que estava davant el "Circulo Mallorquin". En aquesta pensió morí el seu secretari Ladislau Vyborny, mort a conseqüència d'una insolació que agafà quan anava a veure la seva al·lotja; era el 31 de juliol d 1877.

L'arxiduc que l'estimava molt, li feu fer un precios panteó de marbre damunt del qual es veu un angel nu, el qual segons es creu és reproducció del secretari. Volia que aquesta tomba es conservés a la Seu, però es diu que l'església no la va voler acceptar degut a la nuesa de l'angel. Es conserva al museu de Miramar.

Tal com era el seu costar, vingué d'incògnit baix del nom "Comte de Neuendorf". Unicament el seu amic Francesc Manuel de Los Herreros sabia la seva verdadera personalitat.

Va ésser a Mallorca molt poc temps, però va ésser suficient per a enamorar-se de les nostres illes i tornà venir poc després convertint-se en un gran propietari i un més gran propagandista turístic de Mallorca i Balears.)

El jove es deia Lluís Salvador i era arxiduc de la casa d'Austria.

Corrent una mica a l'atzar, va anar a parar a Valldemossa, i va posar a casa d'en Marió, el pare o l'avi d'aquest Marió de qui hem parlat en un altre capítol.

Des d'allí va anar a Miramar, i el devia impressionar molt, quan va tornar-hi una altra vegada.

Mirou com descriu la casa que després havia d'ésser tan bella, en un llibre que ha publicat, escrit en mallorquí, ell mateix:

"En aquella casa abandonada sols hi havia uns quartos mal cuidats, sa torre antiga, truncada en part, la tapava sa teulada des mig aigües de ponent; a s'altra banda de sa casa hi havia fetes, fins devés la meitat sa sala llargària, dues parots, amb sa idea d'arreglar-hi una tafeña. Sa terra de sa merjada de s'hort arribava fins devora sa capella, deixant un carreró estret per a entrar-hi. Una volta baixa, clivellada, un altar de fusta amb columnes pintades de blanc, embasava es quadre antic de sa Santíssima Trinitat. Hi havia un home coix i sa seua dona, que nos varen mostrar tot lo d'allà".

Si venguessin aquest lloc, el compraria va dir l'arxiduc a un amic seu, i varen anar seguint la ruïna.

Anaven sempre corrent Mallorca, seguint pas a pas tota l'illa quan varen anar a parar a la vall d'En March, per a ferne un dibuix en el seu album.

Allà plogué, va ploure tant que havent-se d'estar tancats a la casa l'arxiduc va dir sobtadament com traient-se un pensament que feia estona que el punyia.

Podria anar a Sa Pobla on vivia Don Joan Serra, que es el senyor de Miramar i havia sentit a dir que potser se'l voldria vendre.

Però deixeu-l'hi contar a el mateix amb el seu mallorquí perfecte.

" Però no tenim carrutge digno d'leshores don Francisco, i no podem donar ses mules d'En Casanova conselles de sa llarga estada d'aquí.

- Hi ha carros -vaig respondre-

- I amb aigua viva?

- No fa res, tenen tela i hi ha banyera.

- Dit i fet: llogarem un carro i varem partir aiga batent cap a Sa Pobla i hi posarem dues hòies.

"Arribats en es carrer Major, no hi havia cap animeta, i pareixia un desert. A la fi, pogueren demanar a una dona, que guaitava en un portal, on era ca'n Serra.

- Aquesta casa amb ara - va dir-, a sa dreta, és ca'n Serra.

Aviat hi fórem.

Trucarem, i una joveneta d'uns dotze anys nos obrí.

- Es aquí ca'n Serra? -vaig demanar-

- Sí, és mon pare. Ara el cridaré tot d'una. Però entrin; amb aquest temps!...

Des cap d'alguns instants se presentà un home, d'una quarantena d'anys, d'aspecte amable.

- Es vostè don Joan Serra? -li vaig demanar-

- Si senyor me respongué.

- Ide, jo som un estranger que vaig recorreguent sa illa. M'han dit que vostre tenia una petita possessió a sa costa de tramuntana, que es diu Miramar, i que la volària vendre. He sé si m'han informat bé.

-Diu:

- Si senyor; tenc totes ses meues terres aquí prop de Sa Pobla, on i aquell lloquet me ve a esquerra mà.

- Bona, jo no vull mercadejar, me diga un preu tot sol, i que sia raonable; això li dic per endavant, perquè si es exagerat, no farem res, i no diré més que una paraula o sí, o no.

"Va pensar un instant, i me va dir es preu, que el vaig trobar acceptable.

- On farem s'escriptura? (La gent antiga diu que en temps primers no es feien papers. Com veis, això no és cert. Certs contractes entre parents o amics corals podien fer-se de paraula: igual que ara, però lo corrent ara a ca'l notari.

Ja en temps dels romans havia missers, procuradors, i notaris per a fer escriptures, testaments, inventaris...)

A Palma.

- Quin día?

- Dimecres.

- En a quina casa?

- A ca'n Formiguera, devers sa Portella. (Els comtes de Santa Maria de Formiguera eren de la família Zaforteza. Actualment són de la Terra de Sant Jordi.

El comte més conegut fou don Ramon Zaforteza, Don Villalonga i Don el "Comte Mal".

Ca'n Formiguera és el més important dels casals del carrer de la Portella i és molt característic d'ell el graciós balcó en angle recte situat a cap-de-cantó de la casa.

Recopilació feta per Josep Segura Salado.

PREMSA FORANA
o.o.o.o.o.o.o.o

Març 1.980

El 19 de Febrer tengué lloc a Inca una roda de premsa de la part forana de Mallorca.

La Premsa Forana de Mallorca inclou les següents publicacions: "Dijous" d'Inca, "Telanitx", "Manacor", "Soller", "Porlas y Cuevas" de Manacor, "Apoteol y Civilizador" de Petra, "Bell-Puig" d'Artà, "Circulo de Estudios" d'Alaró, "Flor de Card" de Sant Llorenç, "Sant Joan", "Llum d'oli" de Ferreres, "El Gall" de Pollença, i "S'Encruia" de Deià. Hem de destacar també, l'assistència i posterior acceptació des "Pu-put" de Llubí i "Es Pi-Gros" de Lloret de Vista Alegre.

15 publicacions son les que avui es troben unides per uns estatuts, estatuts que s'aprovaren definitivament i que entraran en vigor a mitjant Març.

Un altre punt a discutir fou la creació d'una publicació satírica, la posta en funcionament d'una revista conjunta, (de tota la part forana) vers la sàtira i l'humor que ens manca. Per a dir-ho clar: la revista de les conyes i xafardeix de tots els pobles.

I com a darrer punt, la Comissió Diocesana d'acció social mitjantssant el Sr. Bennasar, ens presentà uns plocs de sortida quincenal, on es recopillen els treballs que desenvolupen els marginats dins la nostra Illa.

El proper dia 26, hi tornarà haver-hi una trobada de premsa forana, i el punt a tractar serà la nova publicació conjunta, batiada ja amb el nom de "Mòpia".

Així doncs, fins el mes que ve, salut i bon humor per sa "Mòpia".

Redacció de S'Encruia.

GLOSES

De comerciants d'ocasió,
de pasajedors de mobles,
i d'arregladors de pobles
alliberau-nos Senyor.

Tant si és de pau com de guerra
lo que s'estigui tractant,
sempre és el més ignorant,
qui a la rotlada més xerra.

NOTES DEL CAMÍ DE LA CALA -2-

Amb data 8-4-76 registre de sortida 107 de l'ajuntament de Deià, es sollicità la primera ajuda a la Diputació per acondicionar "el camí de la cala". En contestació a n'aquest escrit la Diputació decideix concedir l'ajuda, data 29-11-76, registre d'entrada 302.

Volem afegir també que amb data 3-9-76 registre de sortida 259 de l'ajuntament de Deià es sollicità una nova ajuda: "Reforma cases de la vila", amb dos projectes. Marxen junts i es varen aprovar en data 29-11-76.

A partir d'aquí, les dates de sollicitud per dur a terme els dos projectes sen constants. Lo cert és que la llista és llarga i presenta moltes curiositats.

Passant un poc més endavant ens trobam que el "Baleares" 27-juliol-78 diu: "El día 5 de julio dimitió en bloque el ayuntamiento de Deià". Motiu: "Desde que Aposteguía es el alcalde, la Diputación no ha ayudado a Deià".

"Baleares" 29-juliol-78. El Sr. President de la Diputació afirma: "El Sr. Aposteguía no ha formulado una sola petición a la Diputación Provincial hasta 1978".

1 d'Agost 78 "Baleares" y "Diario de Mallorca" publiquen una extesa crònica referent als projectes sollicitats per l'ajuntament de Deià. Es llegeix: "No es cierto que no se hayan cursado peticiones, dice el alcalde" i també "La Diputación Provincial nos ha discriminado".

Fins aquí arriba la trista història, nos diu el batle: "La corporació municipal mantingué una conversació amb el President"; Suposam que fou per aclarir el mal intès burocràtic i deixar closa la polèmica armada.

Ara l'ajuda ha arribat, després de tants d'anys, els dianencs comencen a veure realitat lo que l'any 76 s'aprovà com a millora pel el poble.

LLUC OLIVER.

NOVES

MORTS :

D. Alberto Muñoz Cabrerón, des. chriet de Son Beltrán.

Dª Dorothy Bradbury, més coneguda pœr "sa mare de Na Susi"

Dª Charlotte Henckel, de Ca'n Olivàr de S'Empaltada.

NEGOCIS :

Es diumenges i festes, voldriem proposar, que aquest "BARTILLO" iniciant per En Toni Parró, tengui continuació.

Que es Banc s'ha traslladat de local, a causa de ses obres de sa nova oficina.

A GRA I M E N T : Desde aquesta revista, el vol agrair molt, sa col.la boració que ha trobat sa comisió de Setmana Santa, tant econòmicament com manualment. ¡ Així es fa poble!

METGES :

Com no tenim llista d'horari des torn de metges de guardia, Deu faci que trobeu en Javier quan l'hagueu de menester.

ESGLÉSIA PARROQUIAL DE DEIA

SEMANA SANTA 1.980

A C T E S :

27 de març, dijous:

A les 7 del capvespre, Misa i seguidament, ACTE PENITENCIAL, per a tot el poble, amb la participació de un grup de sacerdots de la comarca.

30 de març, diumenge del Ram:

A les 9'30 del mati, y a la Plaça de l'Església, benedicció de rams i - paumes, processó fins a l'Església i Misa de la Passió.

A les 7 del capvespre. Misa.

3 d'abril. Dijous Sant:

A les 7'30 del capvespre, celebració del la Misa del Sant Sopar.

Lavatori dels peus als Apostols. Traslado de la Sagrada Forma al Monument i seguidament processó del Sant Crist de la Sang, pels carrers de costum.

A les 11 del vespre. Hora Santa a la Parroquia.

4 d'abril. Divendres Sant:

A les 7'30 del capvespre, celebració de la Passió del Senyor, adoració de la Creu, comunió, devallament; després processó del "Sant Enterro" pels carrers (mateix itinerari del dijous).

5 d'abril dissabte Sant:

A les 11 del vespre, solemne VIGIL·LIA DE PASQUA.

(L'acte començarà a la Plaça de l'Església amb la benedicció del foc)

6 d'abril. Diumenge de Pasqua:

A les 10 del mati, processó del "Encontro" i Misa solemne.

A les 8 del vespre (horari d'estiu) Misa.

C O R O

Cançons:

PANGE LINGUA.....	(Casimiri).....	3 voces
AL·LELUIA. Canon.....	(Philip Hayes).....	4 voces
CORAL DE LA PASSIO.....	(J.S. Bach).....	4 voces
NOBIS PACEM....Canon.....	.....	3 voces
PATER NOSTER.....	(Gorstravinsky).....	4 voces
MISSERERE.....	(Victoria).....	4 voces
STABAT MATER.....	.....	3 voces

DEIA AVUI.

Que el nostre poble prospera
es un fet ben demostrat
i si no nos posen barrera
passarem davant Ciutat.

Tenim bars, cafeteries,
-(i encare en posaran mes)-
aparcaments p'els carres
convertits amb coxeries;
xatarristes ambulans
mercaders de lo que sia,
especuladors, banquès,
Cine, caça, joc, piscines,
se petanca va endavant,
casi futbol, -(manca es camp)-
i altres distraccions mes fines.

Entre tantes virgueries
representats tots es vicis: (I)
Prostitutes d'aficció,

---(are no n'hi ha d'ofici)-
maricos, rates, drogats,
avaros i acusadors
envojosos, fracassats.
Polítics, vagos, gatons
d'ocasió i vitalicis,
fainers i bravetjadors,
descubridors de defectes
que no aturan de xerrar
tot lo dia; bla, bla, bla...
Pronosticadors de mals,
predicadors de justícia
que viven des benefici
des set pecats capitals.

I comercians d'ocasió
i passetjadors de mobles
i arregladors de pobles...
!! Misericòrdia Senyor!!

A davant tal estropici
el batle, i que es molt formal-
tot d'una el mal endevina
i per curar el l'unicipi
ordena per medicina....
!! Un altre municipal !!

=====

E. R. l'arç 80.

(I)

Tot aixó dins un poble petit
no hi cab, pero hi es, i no
s'anomena tot; per vergonya.

